

Valgkamp i fortidens speil

Sebastian Gulbrandsen
Kronstad DPS, Haukeland Universitetssykehus
sebastian.gulbrandsen@gmail.com

Sebastian Gulbrandsen er avtroppende sentralstyremedlem.

Årets valgkamp er på mange måter et speilbilde fra valgkampen i 2019.

Sebastian Gulbrandsen

Foto: privat

I teksten 2019 er fjern fortid (Skard, 2025a) beskriver Psykologforeningens president årets valgkamp som et ekko fra 2019. Mine erfaringer fra den gang tilsier at det vi nå ser, ligner mer på et speilbilde: Det er likt, men på mange måter omvendt.

Speilvendte konfliktlinjer

Skard (2025a) skriver at man må se tilbake til presidentvalget i 2019 for å forstå dagens konfliktlinjer. I likhet med speilbildet har enhver konfliktlinje to sider. De fagpolitiske sidene av konflikten syntes imidlertid tydeligere for seks år siden.

Den gang stilte Skard til valg fordi han mente at foreningen måtte fokusere mer på krisen i spesialisthelsetjenesten, etter mange års hovedsatsing på kommunale tjenester (Holt & Rudjord, 2019; Skard, 2019). Andre tok til orde for å løfte frem PP-tjenesten (Dyrendahl Sterten, 2019; Helmikstøl, 2019), en slagkraftig kommunepolitisk strategi (Imenes, 2019), og mer satsing på psykologers systemarbeid i kommunene (Schjødt, 2019; Schjødt & Robberstad, 2019).

Videre møtte Skard motstand fra daværende visepresident for fag og profesjon, Heidi Tessand. Hun mente at man ikke kom til å oppnå mer ved å «stå hardere på krava eller snakke mer om ressursmangel og rammevilkår», slik Skard ønsket, og sa at hun ikke kunne stå inne for retningen han ville ta foreningen i (Tessand, 2019). Foran fortidens speil står nå Skard selv og sier at han ikke har tro på «å heve stemmen og å søke en mer konfliktorientert tilnærming» (Skard, 2025a). Tessands tidligere innvendinger *mot* Skard i 2019 har nå blitt et av hans argumenter *for* sitt eget kandidatur.

Da Skard ble valgt i 2019 trakk Tessand seg som visepresident. Innen 18 måneder hadde to styremedlemmer også trukket seg fra styret. dag skriver han om et regelrett *sammenbrudd* i samarbeidet mellom ham og en av visepresidentene, samt to navngitte styremedlemmer (Skard, 2025a).

Kampen om medlemsdemokratiet

I 2019 var Skard en av flere som kritiserte foreningen for demokratisk underskudd, sentraliserte maktstrukturer og manglende representativitet (Holt & Rudjord, 2019; Høstmælingen, 2019; Leversen, 2019). I dag synes han ikke like overbevist om at foreningens demokrati trenger forbedring. Han skriver at «Medlemsdemokratiet i foreningen aldri har vært sterkere» (Skard, 2025c), og at «medlemmene *har* fått større medvirkning» siden 2019 (Skard, 2025a). Dette begrunner han med opprettelsen av sektorutvalgene, som skal gi bedre representasjon for de tillitsvalgte, nye rutiner for å innhente innspill, en nettside med bedre tilgjengelighet og økt kommunikasjon til medlemmene (2025c).

I fortidens speil kan Skard nå se mannen han selv utfordret i 2019, tidligere president Tor Levin Hofgaard. Den gang var heller ikke Hofgaard enig i kritikken av foreningens demokrati. Han mente det var tilstrekkelig ivaretatt gjennom bred forankring for foreningens arbeid, lav terskel for dialog, nært samarbeid med tillitsvalgte og gode strukturer for samarbeid og samordning innad i organisasjonen (Helmikstøl & Olguin, 2019; Hofgaard, 2019). I år låter Skard sitt forsvar for demokratiet i Psykologforeningen slående likt. Som et ekko, om du vil.

Landsmøtet vedtok i 2019 en organisasjonsgjennomgang som skulle «sikre at medlemmenes røst blir hørt» (Norsk psykologforening, 2019). Denne resulterte i opprettelsen av fem sektorutvalg uten beslutningsmyndighet, og en uforpliktende anbefaling i foreningens lover om at lokalavdelingenes landsmøtedelegasjoner *bør* bestå av 2/3 medlemmer med verv i foreningen. Har dette medført «en enorm demokratisering», slik Skard (2025c) hevder? Ikke alle synes å være enige – og det gjelder ikke bare Skards tidligere tilhengere. Nye medlemmer og tillitsvalgte som ikke var involvert i 2019-valgkampen, som jobber andre steder enn i spesialisthelsetjenesten, og som har omfattende erfaring fra andre medlemsorganisasjoner, beskriver i dag en organisasjon med betydelig rom for demokratisk forbedring (Andreassen, 2025; Fjelltun, 2025). Når opplevelsen ser ut til å gå igjen også i neste generasjon av engasjerte psykologer, fremstår det uklokt å avfeie den slik jeg opplever at Skard gjør.

Ubehaget i debattkulturen

Skard har rett i at verden har endret seg siden 2019. Kalde kriger har blitt varme, og det offentlige ordskiftet hardere. I 2019-valgkampen var debattspaltene fylt av fagpolitiske diskusjoner mellom presidentkandidatene, mens spillet i kulissene tidvis var preget av spekulativt personfokus. Årets valgkamp ser for meg ut som et speilbilde av dette, med de fagpolitiske diskusjonene henvist til kulissene, mens presidenten legger opp til personfokusert og mistenkeliggjørende gjørmebryting for åpen scene.

I mai skrev Skard at han ønsket å fokusere på løsninger for fremtiden (Skard, 2025d). Siden da har han brukt mye spalteplass på blant annet å tillegge sine motstandere motiver de ikke selv har gitt uttrykk for. Han har hevdet at hans motkandidat, Hanne Indregard Lind, både mener at foreningen er udemokratisk, og at hun har tatt til orde for udemokratisk forflytting av makt (Skard 2025c, 2025d). Videre har han hevdet at Linds ønske om sterkere medlemsdemokrati egentlig har vært motivert av et

ønske om å søke omkamp på demokratisk fattede vedtak i enkeltsaker (Skard, 2025c, 2025d). Samtidig har han ment at disse enkeltsakene *egentlig* er eksempler på en mer generell misnøye med foreningen, motivert av et begjær etter mer makt og innflytelse. Til slutt har han nå anerkjent at utfordrerne hans også kan ha et legitimt ønske om en annen retning for foreningen (Skard, 2025a, 2025c).

Videre antyder Skard i sitt siste innlegg (Skard, 2025a) at en av kandidatene til vervet som visepresident for fag og profesjon, Chris Margaret Aanonsen, har andre motiver for sitt kandidatur enn det faglige og fagpolitiske engasjementet hun ga uttrykk for da hun annonserte sitt kandidatur (Aanonsen, 2025).

En slik måte å karakterisere motivene til meningsmotstandere på mener jeg er lite hensiktsmessig, både for debatten og for Psykologforeningen.

Å se seg selv i speilet

Skard har ønsket seg bedre forhold for psykologer i spesialisthelsetjenesten, mer medlemsdemokrati og en konstruktiv og løsningsfokuset debatt. For meg er det ikke åpenbart at han har innfridd på noen av disse punktene. Jeg lytter mer enn gjerne til versjonen av Skard som i mai mente at både medlemmene og organisasjonen er tjent med at vi peker fremover, og fokuserer på hvilke løsninger vi ønsker å jobbe for (Skard, 2025d), og håper han gjør det samme.

Referanser

- Aanonsen, C. M. (2025). En tydeligere forskningsprofil for Psykologforeningen. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 62(7), 450–451. www.psykologtidsskriftet.no/html/artikkel/2025as06ae-En-tydeligere-forskningsprofil-for-Psykologforeningen
- Andreassen, H. I. (2025). Derfor stiller jeg. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as04ae-Derfor-stiller-jeg
- Dyrendahl Sterten, M. E. (2019). Forebygger i første rekke. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(10), 777–778. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as09ae-Forebygger-i-forste-rekke
- Fjelltun, S. (2025). Det rotete demokratiet. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as05ae-Det-rotete-demokratiet
- Helmikstøl, Ø. (2019). – PPT blir viktige. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(4). www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as03ae--PPT-blir-viktige
- Helmikstøl, Ø. & Olguin, B. C. (2019). Går for tre nye år. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(3), 150–153. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as02ae-Gar-for-tre-nye-ar
- Hofgaard, T. L. (2019). Retter baker for smed. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(3), 189. www.psykologtidsskriftet.no/html/artikkel/2019as02ae-Retter-baker-for-smed
- Holth, I. & Rudjord, F. (2019). Kandidaten. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(3), 148–149. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as02ae-Kandidaten
- Høstmælingen, A. (2019). Medlemmenes røst og Psykologforeningens siloer. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(9). www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as08ae-Medlemmenes-rost-og-Psykologforeningens-siloer
- Imenes, A. (2019). Kommunepolitisk strategi må på agendaen. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(11), 864. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as10ae-Kommunepolitisk-strategi-ma-pa-agendaen
- Leveresen, J. (2019). Et mindretallets tyranni? *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(9). www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as08ae-Et-mindretallets-tyranni-
- Norsk psykologforening (2019). Landsmøtet 2019. Landsmøtesakene. *Norsk Psykologforening*. [Landsmøtesakene-2019.pdf](http://Landsmotesakene-2019.pdf)

- Næs, S. (2025). Det som skjer i lukkede rom. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 62(6), 347–349.
www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as06ae-Det-som-skjer-i-lukkede-rom
- Schjødt, B. R. H. (2019). - Jeg har tillit til kommunale psykologer. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(3), 192–193. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as02ae--Jeg-har-tillit-til-kommunale-psykologer
- Schjødt, B. R. H. & Robbestad, E. (2019). Vi trenger en samlet forening. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(11), 866–867. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as10ae-Vi-trenger-en-samlet-forening
- Skard, H. K. (2019). En nødvendig kursendring. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(3), 186–188. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as02ae-En-nodvendig-kursendring
- Skard, H. K. (2025a). 2019 er fjern fortid. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*.
www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as08ae--er-fjern-fortid
- Skard, H. K. (2025b). Hvor er de lukkede rommene? *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 62(7), 443–445. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as06ae-Hvor-er-de-lukkede-rommene-
- Skard, H. K. (2025c). Et levende demokrati. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*.
www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as05ae-Et-levende-demokrati
- Skard, H. K. (2025d). Vi bør se framover, ikke bakover. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*.
www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as05ae-Vi-b-r-se-framover-ikke-bakover
- Tessand, H. S. (2019). Skards veivalg er ikke mitt. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 56(10), 779–780. www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as09ae-Skards-veivalg-er-ikke-mitt

